3. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми : навч. посіб. Полтава : Довкілля, 2021. 296 с.

4. Шевченко І. С. Дискурс і комунікація : монографія. Харків : Константа, 2022. 318 с.

5. Яремко Я. П. Лексикологія англійської мови : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2020. 280 с.

Барнич Іванна
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НІМЕЦЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ У ДИСКУРСІ ТАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

У глобалізованому світі, в умовах стрімкого економічного та технологічного розвитку важливим є безпека людини. Забезпечення життєдіяльності особового складу на полі бою є найважливішою складовою тактичної медицини. Тому для нас є важливим дослідження медичної термінології, на якій базується лексика тактичної медицини.

Сучасна тактична медицина кардинально змінилася протягом останніх десятиліть – від примітивних методів надання допомоги на полі бою до найсучасніших медичних рятувальних засобів. У сучасному світі стає зрозумілим, що час, технології й тактика рятують життя. Зокрема концепція тактичної допомоги пораненим у бойових діях (TCCC) здійснила революцію в допомозі пораненим. Вона використовується не лише військовими, але й, в деяких випадках з невеликими змінами, поліцією в ситуаціях загрози для цивільного населення. Тому важливо прослідкувати становлення термінології тактичної медицини.

У Німеччині та Україні простежується брак досліджень, присвячених термінології з тактичної медицини. Однак останнім часом, в умовах війни ця лакуна інтенсивно заповнюється в англо-українському перекладі. Дослідження термінології тактичної медицини проводять М. Маланюк, С. Змисла, Р. Поворознюк та інші.

Для позначення терміну «тактична медицина» у німецькій мові є декілька варіантів „*Einsatzmedizin*“, „*taktische Verwundetenversorgung*“ (TVV). TVV – еквівалент англійського TCCC. Тактична медицина це застосування медичних заходів (діагностики та терапії) за пораненими в

бойових умовах або під час терористичних атак. Тому дискурс тактичної медицини тісно пов'язаний з трьома великими терміносистемами: термінологією медицини невідкладної допомоги *„Notfallmedizin“*, військовою термінологією *„Militärische Terminologie“* та клінічною термінологією *„Klinische Terminologie“* [1].

Сучасний німецькомовний дискурс тактичної медицини охоплює німецьку термінологію, класичну латинізовану медичну термінологію, специфічний військовий жаргон та запозичення англо-американських стандартів (протоколи Tactical Combat Casualty Care).

Отже, термінологія німецької тактичної медицини неоднорідна за своїм походженням та семантичною структурою. Так, наприклад у повсякденній мові слово *„abbinden“* для багатьох означає «обв'язувати». У професійно-науковому значенні для фахівців це – «накладання турнікета для зупинки критичної кровотечі». Лексема *„die Sichtung“* має значення «сортування, перегляд», в тактичній медицині – «медичне сортування поранених на полі бою за пріоритетністю» [1].

Протягом століть слова латинської і грецької мов служили джерелом поповнення наукової термінології сучасних європейських мов. Німецькі військові лікарі також використовують терміни на основі запозичень з класичних мов – давньогрецької і латинської, або створені за допомогою грецько-латинських елементів. Потрапивши в мову, вони адаптувалися повністю або частково до морфологічної і фонетичної систем.

Як засвідчує досліджуваний матеріал, одним із найпродуктивніших способів термінотворення в тактичній медичній терміносистемі є афіксація. Наведемо декілька прикладів запозичень: „*Tensionsthorax“ або „Spannungspneumothorax“* (напружений пневмоторакс, критичний стан, що потребує негайної декомпресії голкою). Німецький термін *„Hämostaseotyka / Hämostatikum“* перекладаємо «гемостатичні засоби для зупинки кровотечі» [1].

Оскільки концепція TCCC була розроблена в США, а Німеччина є активним членом НАТО, англійська мова має великий вплив на німецький тактико-медичний дискурс. Відповідно це призводить до появи англізмів в німецькій мові. За нашими спостереженнями в термінології тактичної медицини німецької мови переважають англізми середнього та чоловічого родів. Аналогічно множина субстантивованих

англійських запозичень утворюється за допомогою -s. Наведемо приклади запозичень: *das Tourniquet* (*die Tourniquets*) – спеціальний медичний засіб для швидкої зупинки кровотечі з кінцівок; *der Chest Seal* – оклюзійна наліпка для закриття відкритих ран грудної клітки [2].

Отже, лексична система німецької термінології у дискурсі тактичної медицини перебуває на етапі активного розвитку й стандартизації. Запозичення англізмів та стандартів НАТО зумовлює необхідність швидкої взаємодії між країнами. Це призводить до утворення нових гібридних термінів і функціонування німецьких назв. Знання термінів тактичної медицини є критично важливим для військових перекладачів, медиків міжнародних місій та для дослідників лінгвістики.

Література:

1. Zeitschrift URL: https://flexikon.doccheck.com/de/Taktische_Medizin (дата звернення 12.05.2026).

2. Zeitschrift URL: https://www.handelsblatt.com/ (дата звернення 12.05.2026).

Браславська Марина
Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського
Науковий керівник – к. філол. н., ст. викл. Боровська О. О.

LINGUISTISCHE BESONDERHEITEN DER DEUTSCHEN JUGENDSPRACHE IM SOZIALEN NETZWERK INSTAGRAM

Lange Zeit wurde Jugendsprache (JS) hauptsächlich als Zeichen von Sprachverfall betrachtet. Heute gilt sie jedoch als eine eigenständige funktionale Varietät, die bestimmte soziale Aufgaben erfüllt. Wie Henne betont, geht es dabei nicht um dauerhaftes Sprechen in einem bestimmten Stil, sondern um die Fähigkeit zum situativen *Code-Switching* – dem Wechsel zwischen Standardsprache und Gruppensprache je nach Situation und Gesprächspartner [4, S. 12].